

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาหลักสูตรเพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องงานจักสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 : ศึกษากรณีโรงเรียนวัดยกระบัตร์ (ชบราชบุรีนุสรณ์) จังหวัดสมุทรสาคร
ชื่อนักศึกษา	นางสาวศรียรรณ จันทรหงษ์
สาขาวิชา	หลักสูตรและการนิเทศ
ภาควิชา	หลักสูตรและวิธีสอน
ปีการศึกษา	2542

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรเพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องงานจักสาน โดยทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนยกระบัตร์ (ชบราชบุรีนุสรณ์) จำนวน 64 คน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

ผลจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรเพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องงานจักสาน จากประธานคณะกรรมการโรงเรียน จำนวน 1 คน ครูผู้สอนกลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพ จำนวน 1 คน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ จำนวน 1 คน ศึกษาในเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 2 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 64 คน ประชาชนชาวบ้าน จำนวน 1 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน ประธานคณะกรรมการโรงเรียน จำนวน 1 คน คณะกรรมการโรงเรียน จำนวน 2 คน และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน รวมจำนวน 140 คน พบว่าต้องการให้พัฒนาหลักสูตรเพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องงานจักสาน และสอนโดยปราชญ์ชาวบ้านและใช้ทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น เนื้อหาที่สอนควรครอบคลุมความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับงานจักสาน ขั้นตอนและเทคนิควิธีในการจักสาน

ผลจากการพัฒนาหลักสูตร พบว่า โครงร่างหลักสูตรประกอบด้วย หลักการ จุดประสงค์ทั่วไป โครงสร้าง คำอธิบายรายวิชา ขอบข่ายเนื้อหา เวลาเรียน แนวทางการจัดการเรียนการสอน สื่ออุปกรณ์ และการวัดและประเมินผล โดยกำหนดขอบข่ายเนื้อหา คือ ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ประกอบด้วย ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับงานจักสาน การสานกระเป๋ามักตบขวา เครื่องมือที่ใช้ในการประมง การประเมินผลงานและการกำหนดราคาจำหน่าย ผลการพัฒนาหลักสูตร พบว่า องค์ประกอบต่าง ๆ มีความเหมาะสมและสอดคล้องสามารถนำไปทดลองใช้สอนกับนักเรียนได้

ผลการทดลองใช้หลักสูตร จากการนำหลักสูตรไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนวัดยกระบัตร์ (ชุบราชวรานุสรณ์) จำนวน 64 คน สอนโดยปราชญ์ชาวบ้าน ในชุมชน เป็นเวลา 54 คาบ และโดยการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้

ผลการประเมินหลักสูตร ในด้าน (1) ประเมินเอกสารหลักสูตร พบว่า ควรปรับเปลี่ยนในเรื่องเวลา กิจกรรม และเนื้อหาบางส่วน และ (2) ประเมินผลการทดลองใช้หลักสูตร ระหว่างใช้หลักสูตร พบว่า นักเรียนมีคุณสมบัติสามารถปฏิบัติงานได้ มีนิสัยรักการทำงานและปรับปรุงงานอยู่เสมอ ส่วนการประเมินผลหลังการใช้หลักสูตร พบว่า นักเรียนมีความรู้เรื่องงานจักสานและสามารถสานกระเป๋าผักตบชวาได้ นักเรียนมีความภูมิใจกับผลงานของตนเอง สำหรับปราชญ์ชาวบ้านมีความคิดเห็นว่า หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน และช่วยให้นักเรียนมีความรักในชุมชนมากขึ้น